

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

In M. Brutum annotationes

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1340

ANNOTATIONES.

53

cogitare vnde vox ἔχοντες hoc loco irrepserit, pro Homericā *αιαρησίαι*. Siquidem à Plutarchō mutata est persona: illa autem mendōla vox neque sensum habet, & verum virtuat.

967.a. *Seneūtem Dionis, n̄ea;* in Græco ambigue. Amītus ad Dionem retulit, quod & mihi videbatur.

968.c. *Veli sunt Dionis milites nauibus duabus onerariis*] σπόγυναν Græcis rotundum significat, aut verius teres, itaque puto hoc genus nauigiorum longis nauibus opponi. Exemplo tamen grauissimorum autorum, qui in similibus idem fecerunt, malui Græcam vocem retinere quam non satis perspicuam pro ea ponere.

969.a. *Carthaginem præfectus Synalus*] apud Diodorū in huius narratione rei, Paralus nominatur.

970.b. *Ab obnisi male multitati*] Xyl. verit, Verberibus casū. & annotat, πρωτούμενοι. Guatinus verit, *Virgis enim casos excoriabantur*: sequutus (opinor) Suidam, cui πρωτούμενοι est non modo ξυλοπάνοι, sed οὐδέποτε etiam, & κρεμάσαι, suspendi. quod si liber sequi, in crucem actos vertamus, est enim plane consentaneum, supplicio illos corycatos acerbissimo affectos. Intēpres Aristophanis in Piuto, ad verbum, την παντανακή νόσον τὸν αρνέσθε; baculos quibus damnati ferentur, ait fuisse tympana. quem sequitur sum. Est etiam in epistola ad Hebræos vox ἐν πνευματισμῷ, cap. 11. Antiquus & Erasmus verterunt, Distanti sunt: Castilio, Cruciați. Dicitur & Σπουδαῖον, apud nostrum in Galba, & vero apud Aristotelem 2. Rhet. cap. 6. de Antiphonte à Dionysio supplicio affecto. Eustathius in 5. Vlyss. ex Euphorione Chalcidensi & Athenæo tradit, Σπουδαῖον εἴτε τὸν καφάλιον πελέκει Σπουδαῖον. vt in tanta interpretatum varietate liceat quod vis sequi.

Ibid.d. *Solarium* ηλιοτέρον. Est autem fere solarium, vt ex Cicerone & Varronis l. 5. De lingua Latina percipimus, horologium in quo ex umbra gnomonis in sole Horæ possunt cognosci: quomodo Græcam vocem grammatici & Plutarchi interpres acceperunt, tametsi haud scio quam absurde pro suggerito vel tribunal in sole posito accipere possimus, secunda etymologia quomodo apud Athenienses ηλιαῖα dictam aiunt, nisi quod sequentia ostendunt, de ho-

rologio fieri verba.

974.c. *Quin omnium hominum studiosissimus fuerit tyrannorum*] αὐτὸς αὐτὸς οὐ διώτατος, &c. referunt hoc ad Ephorum, si Græca sequimur: qui sane an tyrannis tantopere & eorum vita instituto fauet, non scio: neque memini ea dñe quicquam legible, neque ego arbitror tamē cum talera suis: Guarinus ad Philistom retulit, quasi illi us vitia nullā oratione potuerit Ephorus dñuere: quod ego consentaneum puto, & probavi, vt loco etiam huic (quicunque fuerit Ephori de tyrannide sensus) conueniens. Legendum ergo ester αὐτὸς αὐτὸς in voce αὐτὸς, vt sit emphasis, ad facundiam eius & vita tegendā di calliditatem respiciens.

979.b. *Syracusani imperat singulis vallum cedere, & proprie murum proīcere*] Xyl. verit, Singulis Syracusanorum singulos vallos cedere, & ibi deponere in sit. & annotat, ικαστος οὐδεποτε εὐα λαρρατόποιον καταλάμων. Qui verba hæc consideret, facile intelliget interpres errasse, dum ita exponunt quasi D.o Syracusanos iussit singulas fossas prope ruinæ muriagere. quid enim erit καταλάμων? quæ sane fossæ nihil congruent, quam cædi non propté dicitur, multo minus decidi; vel deponi. Consequens est vt aut πόρος, vallis sit, aut vocabulum mendosum. Posterior verum est, (nam πόρος, fossa est, non vallum) & proclavis fuit ad meridam lapsus: scriperat enim auctor καταλάμων πόρος. (alias καταλάμων si καταστοι accipias, etiam πόρος debebat dixisse) litera o ad vocis præcedenti finem ab oscitante libratio est translata, & πόροιδem scripsit, vīn φ (vt virtuosæ pronuntiandi ratione est receptum) deinde mutata. Hæc mēta interpretibus peruerterendi sententiam loci huius am præbuit.

981. d. *Vt ait Plato*] Locus est lib. 8. De repub, quasi consilium aliquid, & in quo omnium formatum tēpüb. exempla in promptu sint, per μαντόνιον seu nūndinas, intelligit.

982.c. *Per dolorem aliquem animi & iram ex parte & præibili ortam occasione*] Apud Aemiliū Probum legitur ea, sed quidem satis letia: nempe quod hactenus luxuriose & dislocate quidem vixisset, patre rerum potito, & eum ad temperatiā reuocante, mutationem non ferret.

IN M. BRVTVM ANNOTATIO- nes Guil. Xylandri & Herm. Cru- serii, interpretum,

Quod initio statim affirmat Plutarchus, & pos ea Pœlidonio teste videtur confirmare, M. Brutum a lūnio Bruto qui primus eicclis Tarquinis conful fuit Romæ, genus traxisse: id & Dionysius Halicarnassus libro quinto per negat, aut orgauiissimus, & Dio lib. 44. scriptor Romanarum ieruth mōmē oīcitans. Sed id vide int. alii. Illud nobis annotandum fuit, quo loco est in Græco statim tertio principii versu, ψεζηνα οὐ ξ. φῶν. veruisse Guatinum, ensem fulmineum, quam apposite, nemo non videt. Continent autem ea verba non illepidam compitatem. Quippe & gladii quales nos exposuimus, facile nimiam ob rigiditatem franguntur: & nimia haustiōdiac pœdūra ingenia, fere sibi causa mali sunt: quomodo iste Iunius & liberis se & vita priuauit. Mox in genium verit grane & humile, non arim aduertens, οὐ ξ. φῶν. minime esse contrarium, sed quasi consequens, (alias absurde contraria eidem tribueremus quod ille fecit) & placidum seu pacatum significare, non temefarium aut inquietum. Sic insīa in Cicerone de Tētentia, οὐ ξ. φῶν & οὐ ημον̄ coniunguntur.

984.b. *A Servilio Hala*] Servilium plerique antiquas inscriptiones sequuntur Α H A L A M scribunt, vulgo Η Α Λ Α Μ. Ego puto Α L A M etiam rectissime scribi posse, idque multo esse quam Η A L A M verius. Nam cognomen est à parte corporis quæ axilla (quod & ipsum cognomen Serviliorum est) & conciē ala dicitur. Ex Cicerone paret hoc. is in libr. ad Brutum, qui Orator inscribitur, Quomodo (inquit) vester Axilla (loquitur de Servilio Axilla: & cum vestrum vocet, ex hoc Plutarchi lo-

co pater) Alia factus est, nisi funga litera vastioris, &c. Ergo aperte hæc paret inter duo A A interie etiam quod ea syllaba esset longa, & ex concione vocabuli ofta, inquipro nunciando circumfl. etereut. vnde fortassis Græci Α λα M sumplerunt: vt Latinus, hoc est, magis recepta Latinotum contuetudine, nos A L A M quam A H A L A M scripturos videatur. Sed hæc scire quam mutare, tutius est: Quod Plutarchus porro scribit, Servilium gladiū sub axilla seu ala ad S. P. M. Aelium obituncandum detulit, cogitationem insicit, forte inde cognomen hoc ortum. Sed hoc est opinari. Historia est etiam alibi, tum apud Livium lib. ab V.C. IIII. Pro M. Aelio, scribe Μαλίον. Guarinus ab Ahala in forum tractum, nescio quid sequutus Mælium verit.

Ibid. d. *Sed plebēium hunc Brutū dispensatoris fuisse filium*] Brutū dispensatoris, οἰδηπού Βρούνο. intelligo, qui dispensator fuisse, neque enim Bruti ad illum p̄ficitum posse referti videtur, neque etiam debeti: ut curique id interpres ausi sint: Græca enim verba neque mendosa videntur, & ab eorum tententia abh. t. ent: nisi q̄ u. expotias οὐ ημον̄. Sed & Βρούνο non etat Plutarch. sine p̄ficituē ērēt, aut similis p̄ficta; positus, si quidem p̄ficitum illum voluisset intellegi.

Ibid. e. *Latiū fuit Brutus ad castrensem & forensēm exercitatus*] Xyl. verit, Romano quidē sermonē Brutus ad excusantes & contentiones orationū in sufficiēre exercitatus fuit: & annuat, Ad militarem hæc facundiam Guarinus non recte applicat.

985.a. *Fateamini nos lassos, onerosos, & dñiūtū. ira legitū in ep̄folis Brutū, ab Aldo cum aliis interpres, recitus quād*

in nostro, οὐ μονογένης. Ibidem epistola ad Samios citra interrogationem legitur. Tertia est ad Lycios. in fine scribitur ἀλεστα, quod etiam citra aliud exemplar patet legendum. Res ipsa ex sequentibus historiis patebunt.

Ibid. b. *Pramiserat iam amicum quendam Caninum*] In vita Catonis & huius ipsius rei narratione constanter Canidius legitur. Haud facile dixerim utra ita parte sit mendum. nam utrumque est nomen Romanum.

Ibid. c. *Nam pater eius ante fuerat per Pompeium interficilius*] M. Brutum, huius patrem, Lepidi se etatorem, a Pompeio interficilius, & supra auctor in huius vita & tota illius bellum historia docet, & L. i. epit. 9.

986. d. *Et vero etiam Afrorum regem defendens premebatur magnitudine criminum*] Est in Graeco τὸ πλῆρον βασιλεῖα, regi Africæ. quod si recte legeretur, esset nimis de Iuba intelligendum. Sed ego Brutum apud Cæsarem pro hoc intercessisse suspicor quidem. Et video utrumque interpretem sequutum Graeca: sed ego mendum suspicor, & de Deiotaro loqui Plutarchum. Quod et si eo durius videri alicui poterit, quia Διόταρος vox neque cum Γαλατῶν, neque cum Αρμενίων (narrat Armenia minoris regem Deiotarum fuisse), Hircius ait: Gallograecia, quæ est Galatia, tetrarcham, sed & hos constat reges dici aliquando) quicquam affine habeat: tamen duobus nitor argumentis, an coniecturis? Una est, quod pro Deiotaro intercessisse apud Cæsarem, Brutum, ex prima Ciceronis ad Atticum libri 14. epistola, apparet: altera, quod hoc dictum Cæsar de Bruto ibidem refertur. Iam Deiotarum parte sui regni multatum fuisse, ex quadragesimo libro Dionis, quin & ex Cicerone & aliis, constat. De Iuba nihil tale legi puto usquam. Propria autem nomina absurdissime in Graecis sape corrupta esse, ita ut vestigia vix levia saperent, notius mihi est quam voluisse. Si tamen cui haec non placent, αἰδότητα μηνονίου Plutarchi annotet.

Ibid. e. *Non impudenter obsecrantibus succumbere*] Locus in Graeco est subobscurus, ac nequaquam à Guarino intellectus. Continet autem hanc sententiam, Non nulli importunitate petentium amicorum vincuntur, & se verecundia nomine excusant: quod scilicet puduerit eos amicis quidquam negare. καλυπτούσι δὲ: vocant vel appellant hanc suam οὐτα & concessionem, verecundiam. At eam Brutus turpissimam magno viro iudicabat. neque enim eum debere quidquis precebus suorum dare, sed interdum negare. Est autem συναντήσις, Verecundia alicuius moueri, & quasi non ferre vultum eius, ob repulsam indignantis. Sic in Coriol. de petitione consulatus, de vulgo, εἰδοτοῦντο τούτον ἀπειλῶν, Virtutis Coriolani verecundia animos corum mouebat.

987. c. *Quid vobis, inquit, anne Brutus videtur hoc corpuscum um expellaturus?*] Xyl. vertit, An vobis, inquit, videtur Brutus hanc carunculam non expellaturus? & annotat, In Cæsare hoc aliter refertur: nempe Cæsarem, qui imperandi causa Brutum nequaquam impium in se (à quo tot esset beneficiis affectus) fore putaret, dixisse, αἴπερεν τὸ δὲ πρώτον Βρούτον. Hæc cutis expectat Brutum. Quanquam malum & ibi legi ita, ut cum hoc consentiret, Βρούτον, recte, non quarto casu, quasi diceret Brutum post se rerum portitum, & expellaturum mortem ipsius.

988. d. *Quidam Q. Ligarius, Pompeii amicus*] Xyl. vertit, C. Ligarius. & annotat, Frater, opinor, Q. Ligarii eius quem à Tuberone accusatum Cicero defendit. nisi forte Quintus legendum sit. paulo post Statilius socius Bruti dicitur. malum enim legere Statilius quam Στάτιον, Stallium, nisi forte aliquis alias fuit.

993. c. *Cinna vero quidam poeta*] Xyl. vertit, Cinna vir non postrema in civitate dignitatis. & annotat, in Graeco est, Κίννας τοινός αἰνός. Πεντηκος legendum esse putabam, id est in rebus versatus. Fuit enim is C. Helius Cinna trib. plebis, ut patet ex Dione libro 44. extremitate: ex Appiani lib. 2. Civil. ex Valerii Maximil. lib. 9. cap. 9. Non tam nescius, Cinnam hunc à quibusdam summis viris pro eo poeta accipi qui Smyrnam poemata condidit, sitque à Catullo laudatus, qui fortassis hoc ipso loco duxit ita cenfuerunt. Sed quia tam multi fuerunt Cinnæ, non temere, nisi alia accedit argumenta, id affirmatum.

994. a. *Scenicos ipse Neapolim profectus*] Guarinus indocte, Bocchi cultoribus. οἱ δέ τι Λιόνες την την vocantur histriones. Vide Plutarchi quaest. Rom.

Ib. b. *Non dominum grauari Ciceronem, &c.*] Extant in hanc sententiam etiamnum epistola Bruti ad Ciceronem.

Ibi. d. *Quemadmodum prosequuta sit Heitorē Andromache*]

Totus hic locus ex lib. 6. Iliadis Homericæ desumptus est.

995. b. *Perdidit at fatum me, &c.* Latoides Apollo. Latonæ filius. verba sunt apud Hom. l. Iliad. decimo sexto, Parrocli ab Apolline & Hectore & Euphorbo cæsi. Valerius Maximus refert hoc lib. 1. cap. De omnibus: sed Apollinem non à Bruto, verum Cæsare & Antonio signo datum ait.

Ibid. c. *Vicies*] H. S.] Guarinus valde imperite, Quingenta millia æris esse idem quod minam, id est centum drachmas, facile potest demonstrari. in Graeco autem hæc est μετρία μετρίας, quinquaginta myriades, nimis drachmarum. At in una myriade, centum sunt minæ, Ergo hæc summa efficiet non quingentas minas, sed quinque minarum millia: vel, quod idem est, millium æris quinque millia: summa scilicet Guarinianæ decuplam. Latinus hoc dicitur vices secessit: & ipse in Antonio Plutarchus ostendit, vigintiquinque (cuius duplum hæc est) myriades, Latine de cies vocari.

995. e. *De quibus alio loco disputauimus latini*] Xyl. vertit, Quæ de re alio disputatum est latini. & annotat, οὐ πρὸς ἄνθρακα οὐ πρὸς οὐρανόν. Guarinus: Hac in caseris animalibus dubia magis sunt. nimis quam imprudenter. Quod autem alio loco se hanc questionem ait tractasse, id est in libro Coniuialium questionum 6. c. 8.

996. d. *P. Sirio*] Sicilius Coronas Dionis dicitur, libro 46.

1000. a. *Voce inimica pronuntians carmina quibus Nestorem vitentem cecinit Homerus*] In rixa Achillis cum Agamemnon sedanda lib. 1. Iliadis.

1001. a. *Nostra est haec, inquit, Brute, doctrina*] οὐ πρὸς οὐρανόν, l. gendum est, non οὐρανός, Epicureorum enim sententia refertur, non Platonicorum. Cassium autem Epicureum fuisse, id quod hæc dicitur, etiam ex Ciceronis ad eum epistolis ipsiusque rescriptis apparet, quæ sunt lib. 15. ad familiares.

Ibid. c. *Circa Symbolon*] Mons est apud Philippos Pangæo monti occurrentis. Locorum descriptio, est satis perspicua apud Dionem in huius histo: i. narratione, lib. 47.

Ibid. d. *Cui ex aduerso Brutus, Cassio Antonius castra posuit*] Xyl. vertit, Ita ut Brutus contra Cæarem, Cassius contra Antonium collocaretur. & annotat, καὶ τετραποτίσθεντον Αὐτίου Βρούτος, Κασσιος δὲ Αὐτίουν. Mendum est perspicuum: & historia docet pro Αὐτίουν, esse αὐτὸν legendum, ut ad Cæarem referatur, cuius castris Brutus oppositus fuit. hæc tamen Guarinus non sensit.

1002. d. *Fuisse etiam in posterum diem se, qui natalis ipsius erat, ad canam in uitatum*] Xyl. vertit. Fuisse etiam Cassium à se in craftinum vocatum ad cœnam, quæ dies sibi natalis esset. Hæc autem in hunc locum annotat: Graeca videntur non nihil ambigua esse, & interpres quidem ita acceperunt quasi dies natalis non Messalæ esset, sed Cassii futura. id quod mihi secus videtur sane. & illud εἶτα eo est obscurus quod statim transitur ad accusatum: neque antecedentia verba Messala, sed Cassius fecerat: quo fit ut ξενία δεινὰ τοιοντα exponam quasi Cassius hæc ad Messalam loquutus, eum salutauerit: & οὐκαναποτέ accipiat ut ad Cassium referatur: à Messala in uitatum. Si Cassii fuit natalis dies, periit suo natali, sicut & Pompeius & Attalus: quæ in Camillo exempla Plutarchus referens, videtur ne hoc quidem neglecturus fuisse si ita sensisset.

Ibid. f. *Propter quam alteram liberam duxi & claram*] Locus est mutius, id quod asterisco notare, quam incertum aliquid assuere, tutius duxi.

1003. d. *Id docuit occasio victos ἐξαπόσ.* sic enim legendum puto, non οὐκαναποτέ: quod falsum esse sequentia demonstrant. Ad stipulatur etiam Amiotus.

1005. b. *Quos nominabat Brutus Brigas*] De hoc vocabulo nonnihil Varinus ex Hesychio. Eustathius in primum Vlysse, ex Pausaniam refert, ita vocatos Barbaros, videntur autem fuisse manumissi ad ferenda arma & militandum setui: nisi quis lixas & calones intelligere malit.

1008. c. *Ne huīus mali reflat̄ aut̄, Iupiter*] Ultionem diuinitus imprecatur ei qui causa praesentis mali & oppressæ libertatis esset. Appianus idem refertens, de Antonio exponit, qui quum posset patriæ libertatem una cum Bruto (qui hoc ipsum sperans ei pepercera) asserere, maluit se cum Cæsare coniungere, à quo deinde eit pessimatus. Ceterum versiculos est ex Eurip. Medea, quæ Jasonis in caput execratur, à quo prodita erat.

1009. a. *Valerius Maximus*] Lib. 4. cap. 6.